

PÕLLUMAJANDUS-
MINISTEERIUM

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Põllumajanduslikud otsetoetused 2016. aastal

Reno Paju
Maaeluministeerium
31.03.2016

Aktiivne põllumajandustootja

- Nõuet kontrollitakse taotleja suhtes, kes said eelmisel aastal üle 5000€ otsetoetuseid.
- Kontrollitakse ettevõtte tegevusala, milleks ei tohi olla: lennujaama, raudtee, veemajanduse ja kinnisvara haldus, aastaringse kasutusega spordi- ja puhkebaaside majandamine, üksnes metsamajandus.
- Kui ettevõtte tegevusaladeks ei ole nimetatud tegevusi loetakse aktiivseks põllumajandustootjaks.
- Kui tegevusalade hulgas on ka nimetatud tegevusalad, saab tõendada põllumajanduse tähtsust taotleja jaoks.

Aktiivne põllumajandustootja

Tõendamise valikud:

1. Otsetoetuste summa on vähemalt 5% mittepõllumajandusliku tegevuse kogutulust.
2. **Kasutuses olev põllumajandusmaa ei ole väiksem kui 39 ha.**
3. Ettevõtte põhiliseks tegevuseks on põllumajanduslik tegevus või ettevõtte põhieemärgiks on põllumajanduslik tegevus. **Füüsilisest isikust taotleja põhiliseks tegevuseks loetakse põllumajanduslik tegevus, kui tema taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal moodustasid tema kõikidest tuluallikatest saadud tuludest vähemalt 50 protsenti põllumajanduslikust tegevusest saadud tulud.***

PRIA kontrollib andmeid riiklikest andmebaasidest saadavate andmete alusel põllumajandusliku tegevuse osakaalu taotleja kogu majandustegevuses, vajadusel on taotlejal järelepärimise vastuseks võimalus esitada lisatõendeid.

* Erandina loetakse 2016. aastal füüsilisest isikust taotleja põhiliseks tegevuseks

Minimaalsed põllumajandusliku tegevuse nõuded

- Põllumajandustoodete kasvatamine või tootmine, sealhulgas saagikoristus, lüpsikarja pidamine, põllumajandusloomade aretamine ja pidamine põllumajanduslik tegevus, kui selleks kasutatakse kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja loomakasvatuse tehnoloogiaid.
- Põllumajandusmaa hoidmine karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras ilma tavapärasest erinevaid põllumajandusmeetodeid või -masinaid vajava ettevalmistava tegevuseta on rohumaa või sööti jäetud maa hooldamine, kui seda vegetatsiooniperioodi jooksul niidetakse või hooldatakse muul viisil ja selle tulemusena tekkinud rohumass ka kokku kogutakse.
- Nii põllumajandustoodete kasvatamine või tootmine kui ka põllumajandusmaa hoidmine karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras peab toimuma nii, et oleks välistatud ebasoovitava taimestiku ulatuslik levik ning seda maad peab olema võimalik kasutada järgmisel kasvuperioodil põllumajanduslikuks tegevuseks ilma lisakuludeta.
- Põllumajandusmaal kasvatatav põllumajanduskultuur peab olema külvatud, maha pandud või istutatud hiljemalt 15. juunil, kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid, või peab

Minimaalsed tegevused rohumaal

- Rohumaa või sööti jäetud maa peab olema niidetud või muul viisil hooldatud vähemalt üks kord enne 10. augustit või „Looduskaitseaduse“ § 4 nimetatud kaitstaval loodusobjektidel asuv rohumaa enne 20. augustit. Mesilaste korjealade toetuse alune rohumaa peab olema niidetud või muul viisil hooldatud 15. septembriks.
- Niidetud rohumass peab olema kokku kogutud ja koristatud.
- Kui rohumaad on põllumajandusliku tegevuse nõuete kohaselt piisava loomkoormusega karjatatud (annab niitmise sarnase tulemuse) või on toimunud rohu sileerimine, seejuures mõlema puhul on tegevus visuaalselt tuvastatav, siis on ka järelhooldus lubatud.

Erisused minimaalsele tegevustele rohumaal

- Erandina võib põllumajandusmaad hooldada hekseldamise teel ja heksli jätta põllule kuni 15 protsendil taotleja kasutuses oleva nõuete kohase põllumajandusmaa pindala osast. Seejuures püsirohumaad on lubatud hekseldada alates 5. juulist.
- Tähtajalist niitmise nõuet ei kohaldata heinaseemne, heintaimede energiakultuurina kasvatamise korral ja rohumaa rajamise aastal ning haljasväetisena kasutatava rohumaa puhul sissekünni aastal ning haljasväetiseks kasutamise eesmärgil*.

* vastavalt põllumajandusministri 8. aprilli 2010. a määrusele nr 44 „Mahepõllumajandusliku tootmise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord“ ning maaeluministri 30. aprilli 2015. a määrusele nr 53 „Mahepõllumajandusele ülemineku toetus ja mahepõllumajandusega jätkamise toetus“

Minimaalsed tegevused viljaaias

- Kehtib üldine istutamise nõue 15. juuni seisuga.
- Juhul kui viljapuude ja marjapõõsaste kasvatamisel ei toimu põllumajanduslikku tegevust põllumajandustoodete kasvatamise või tootmise näol, siis peavad rohttaimedega reavahed ja võraalused olema niidetud või muul viisil hooldatud sarnaselt rohumaadele.

Minimaalsete tegevuste erisused tulenevalt MAK meetmetest

- KSM mesilaste korjealade toetuse alune rohumaa peab olema niidetud või muul viisil hooldatud 15. septembriks.
- KSMis on valinud lindudele sobilike elupaikade soodustamise lisategevuse siis võib jätta alates teisest kohustuse aastast püsirohumaa üle aasta niitmata KSM kohustuse ulatuses.
- Täites PLK asjakohaseid nõudeid* loetakse ka otsetoetuse nõuded täidetuks, täitmata jätmisel või osalisel täitmisel ka ÜPT-s vähendus selle pindala osas.

* määruse nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“ § 8 lõigetes 1, 6 ja 8, § 9 lõikes 2 ja § 10 lõikes 3 nimetatud nõuded

Mittepõllumajanduslikud tegevused põllumajandusmaal

- Eesmärgiks on, et tegevused ei tohi kahjustada põllumaal põllumajanduskultuuri kasvatamist või põllumajandusmaal rohukamarat või mullapinda.
- Tegevused kuni 1 nädal: laat, näitus, spordivõistlus, põllumajandusloomade oksjon, meelelahutusüritused, ajutine telkimine, lumekatte olemasolul talispordialade harrastamise ala ja metsamaterjali ladustamine väljaspool taimekasvuperioodi.

Noore põllumajandustootja toetus

- Toetust makstakse noortele põllumajandustootjatele põllumajandusliku majapidamise asutamisel 5 esimese tegevusaasta jooksul.
- Taotlemise esimesel aastal peab taotleja olema alla 40-aastane.
- Toetust makstakse kuni 39 ha kohta.
- Toetuse ühikumääraks on 25% ühtse pindalatoetuse ühikumäärast.
- **Alates 2016. aastast peab juriidilise isiku puhul noor omama 100% tõhusat ja pikaajalist kontrolli ettevõtte juhtimise, tulude ja finantsriskide üle ehk noor(t)ele peab kuuluma 100% ettevõttest ja ta (nad) peab olema ka juhatuses.**
- Need füüsilised isikud, kes 2015. aastal said noore põllumajandustootja toetust ja alates 2016. aastast vastavad muudetud tingimustele, saavad edasi noore põllumajandustootja toetust ning viie aasta perioodi

Rohestamisega seotud
muudatused 2016.
aastal

Püsirohuma mõiste: *meeldetuletuseks!*

- **Püsirohumaaks (PR) nimetatakse maad**, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks kas looduslikul viisil (isekülvi teel) või harimise teel (külvamise teel) ning mis ei ole põllumajandusliku majapidamise külvikorraga hõlmatud 5 aastat või kauem (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikkel 4 punkti h tähenduses).
- **Rohi või muud rohttaimed-** kõik rohttaimed mis tavapäraselt leiduvad looduslikel karjamaadel või mis tavaliselt sisalduvad seemnete segudes (määruse 1307/2013 artikkel 4 punkti i tähenduses).
- **PR uuendamine on lubatud heinaseemnete segu külvamisega** nt. vähemalt 80% kõrreliste rohumaad, liblikõieliste ja kõrreliste segu, kus liblikõielisi peab olema 30-80%, muud liblikõielised (vähemalt 80% liblikõielisi ja kuni 20% heintaimi) jne - sellisel juhul ei katkesta PR vanuse arvestamisel aastate järgnevust ja loetakse endiselt PRks. **PR uuendamine pole lubatud vahekultuuriga ega ka mustkesa rajamisega.** Vahekultuurid on kõik teraviljad, kaunviljad- ja köögiviljad-, õli-, kiu- ja rühvelkultuurid ning üheliigilised heintaimed.
- **Ühe kultuuriga rajatud rohumaad** (nt. puhaskülvis ristik või lutsern) **ei loeta PRks.**

Püsirohuma sailitamise üldpõhimõtted!

- **Taotleja peab säilitama püsirohuma pindala** ulatuses, mis on võrdne taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal esitatud ÜPT taotlusele märgitud püsirohuma pindalaga. Suhtarvu vähenemisel riigi tasandil üle 5%, tekib tagasirajamise kohustus tootjatele, kellel on kohustus PR pindala säilitada!!
- **Kui püsirohuma antakse üle teisele põllumajandustootjale, läheb vastuvõtjale üle ka püsirohuma sailitamise kohustus.** Püsirohuma üleandmise kohta esitab üleandja PRIA-le ÜPT määruse lisas 7 toodud vormi kohase teate 15 päeva jooksul püsirohuma üleandmisest arvates.
- Võttes arvesse põllumajanduse head tava ning tavapäraseid harimispraktikaid **võib taotleja oma püsirohuma üles künda vaid juhul, kui taotlejal on võimalik taotluse esitamise aastal asendada vähemalt sama pindala ulatuses rohumaaga, mida saab käsitleda püsirohumaana.** Teisisõnu peab taotlejal olema nt vähemalt 5 aastane lühiajaline rohuma, mis läheb 6ndal aastal üle püsirohumaaks.
- Püsirohuma sailitamise kohustusest on vabastatud väiketootjate skeemiga liitunud põllumajandustootjad ning mahedad, mistõttu nende püsirohuma pindalad ei arvestata ka riigi tasemel säilitatava pindala hulka.

Püsirohuma saäilitamine- muudatused 2016. a.

- Muudatus on enamasti seotud PRIA tegevusega - sätestatakse nn varajase hoiatamise süsteem põllumajandustootjatele, et tagada PR suhtarvu säilimine riigi tasandil ning kaitsta tootjaid täiendavate sanktsioonide eest. Uue sättega täpsustatakse, et püsirohuma saäilitamise kohustuse üle peab arvestust PRIA vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artiklile 45.
- Juhul, kui selgub, et püsirohuma absoluutväärtus on riigi tasemel vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 641/2014 artiklis 11 sätestatud piirmäärale vähenenud ning püsirohuma suhtarv väheneb üle 4%, avalikustab PRIA vastava informatsiooni oma kodulehel ning teavitab põllumajandustootjaid, kellel on kohustus püsirohuma saäilitamiseks.

Lämmastikku (N- siduva) põllumajanduskultuuri kasvatamine ökoalal - **muudatus 2016. a.**

- N- siduvat põllumajanduskultuuri kasvatakse ökoalana määratletud põllumaal puhaskultuurina. Põllumajanduskultuur peab olema kasvukohal perioodil 15.06. -15.08., seejuures on lubatud saagikoristus ja niitmine koos niite kokkukogumisega. **Talivili peab olema külvatud taotluse esitamise aasta 15. oktoobriks. Põllumaad, kus ei kasvatata pärast N-siduva põllumajanduskultuuri kasvatamist talivilja, ei tohi enne nimetatud tähtaega sisse künda ning sellel ei tohi kasutada muid taimikut kahjustavaid mullaharimisviise.** N- siduvat põllumajanduskultuuri ei ole lubatud kasvatada veeseaduse §-s 29 sätestatud kaitsevööndis.
- Taimikut kahjustavad mullaharimisviisid on nt. freesimine, kultiveerimine, randaalimine, kobestamine jne.
- Otsekülv on lubatud.

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!

otb@agri.ee